

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200232
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6622200232.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Ivce Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletého W. J., nar. XX. XX. XXXX, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., ul. F. Y. XX, dieťa matky I. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX a otca V. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX, otec zastúpený advokátom JUDr. Ondrejom Szilágyim, advokátska kancelária v Lučenci, ul. Dr. Vodú 2, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y., ul. F. Y. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia a iné, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/5/2022-13 zo dňa 26. 01. 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým dočasne zveril maloletého W. J., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., ul. W. XXX/X a vo výroku, ktorým uložil povinnosť Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Y., n. o., I. republiky XX, aby v súčinnosti s navrhovateľom odovzdala maloletého W. J., nar. XX. XX. XXXX po ukončení hospitalizácie do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., ul. W. XXX/X (výroky I. a II.) p o t v r d z u j e .

Vo zvyšku zostáva rozhodnutie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého W. J., nar. XX. XX. XXXX po ukončení hospitalizácie na detskom oddelení Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Y., dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., ul. W. XXX/X (výroky I. a II.), navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. uložil povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým W. J., nar. XX. XX. XXXX (výrok III.) a zamietol návrh neodkladného opatrenia nariadením výchovného opatrenia pobytom dieťaťa v zariadení odbornej diagnostiky, Centre pre deti a rodiny V., ul. W. XXX/X najdlhšie na šesť mesiacov a návrh neodkladného opatrenia nariadením výchovného opatrenia s uložením povinnosti matke spolupracovať so zariadením alebo s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí (výrok IV.).

2.1. Okresný súd vychádzajúc z návrhu a obsahu spisu zistil, že maloletý W. J. bol v čase rozhodnutia o neodkladnom opatrení v starostlivosti III. Detskej kliniky SZÚ Všeobecnej nemocnice s poliklinikou, n. o. Y., oddelenie dojčiat, batoliat a väčších detí. Dieťa bolo prijaté vo vážnom stave po odoslaní z ambulancie pohotovostnej služby, pre opakované zvracanie a podvýživu. Ošetrojúca lekárka MUDr. E. W. na základe laboratórnych výsledkov a konzultácií s obvodným pediatrom dieťaťa MUDr. L. vyslovila predpoklad, že dieťa muselo mať zdravotné ťažkosti, hnačky a zvracanie dlhšiu dobu a organizmus dieťaťa sa svojím spôsobom adaptoval na takto zhoršený stav. V súvislosti so zisteným zdravotným stavom dieťaťa mohlo dôjsť zo strany matky k zanedbaniu starostlivosti o dieťa.

2.2. Podmienky na bezodkladnú úpravu pomerov nariadením neodkladného opatrenia mal okresný súd preukázané zisteným závažným zdravotným stavom dieťaťa a obavou zo zanedbávania starostlivosti zo strany matky dieťaťa. Z toho dôvodu okresný súd rozhodol o dočasnom umiestnení maloletého dieťaťa

po ukončení hospitalizácie v Centre pre deti a rodiny V., ktoré bude dieťaťu zabezpečovať potrebnú celodennú starostlivosť, až kým súd rozhodne o ďalšom postupe vo veci samej.

2.3. Keďže vydané neodkladné opatrenie nemá povahu rozhodnutia pre trvalú úpravu pomerov vo veci samej, okresný súd uložil navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y., povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia návrh na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine.

3.1. Okresný súd zamietol návrh, aby súd nariadil neodkladným opatrením výchovné opatrenia a to najdlhšie na 6 mesiacov pobyt maloletého W. J. v Centre pre deti a rodiny V. a aby uloženie povinnosti matke dieťaťa spolupracovať so zariadením, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a obcou. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že neodkladné opatrenie, navrhované podľa § 37 Zákona o rodine, nevykazovalo charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej ochrany, ale konzumovalo vec samotnú. Povaha prejednávanej veci nepripúšťa uloženie výchovného opatrenia neodkladným opatrením. Výchovné opatrenie podľa § 37 Zákona o rodine je upravené hmotným právom a preto vyžaduje vykonať dokazovanie na pojednávaní.

4. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 367 ods. 1, 2, 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), Čl. 5 Zákona o rodine.

5.1. Proti uzneseniu o neodkladnom opatrení podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie otec maloletého W. J.. Uviedol, že býva v obci B. v rodinnom dome so svojou družkou I. N. a štyrmi maloletými deťmi I. J., V. J., V. J. a W. J.. Opísal situáciu zo dňa 08. 01. 2022, keď mu po príchode domov družka oznámila zdravotný stav maloletého W.. K zhoršeniu zdravotného stavu dieťaťa došlo z dôvodu, že v Y. na zdravotnej pohotovosti a potom v nemocnici museli dlho čakať na vyšetrenie a potom na príjem dieťaťa na detské oddelenie. Na druhý deň bolo otcovi ošetrojúcou lekárkou oznámené, že dieťa je mimo ohrozenia života a po dobratí antibiotickej a ostatnej liečby bude maloletý prepustený domov, a že na JIS-ke dieťa leží z dôvodu, že v čase príjmu na oddelení nebolo voľné miesto. Otec sa potom chodil za syna informovať každý deň.

5.2. Počas trvania hospitalizácie domácnosť rodičov navštívili sociálne pracovníčky, ktoré matke ponúkli pomoc v zmysle dočasného umiestnenia maloletého do centra pre deti a rodiny s odôvodnením, že matka má ďalšie tri deti, že má problémy so zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti pre svoje deti a u jedného dieťaťa bolo riešené zanedbanie povinnej školskej dochádzky. Matka sa s uvádzanými dôvodmi nestotožnila a takúto ponuku odmietla. Následne sa otec, ktorý počas tejto návštevy nebol prítomný, domáhal na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Y. vysvetlenia.

5.3. Otec nesúhlasil s konštatovaním navrhovateľa, že matka v súčasnosti nevie poskytnúť dieťaťu adekvátnu starostlivosť. Nesúhlasil s tvrdením obvodnej pediatričky MUDr. L., ktorá ohľadom detí V. a W. uviedla, že matka má problém so zabezpečovaním ich zdravotnej starostlivosti a že s matkou je ťažká spolupráca. Maloletý W. sa narodil ako úplne zdravý. Otec opísal ambulantné prehliadky, ktoré sa uskutočnili u obvodnej detskej lekárky. Vysvetlil, že matka sa na preventívnu prehliadku v decembri nedostavila z dôvodu karantény pre Covid-19 u jej príbuzného. Začiatkom januára 2022 sa trikrát opakovalo, že maloletý Michal bezprostredne po jedení zvracal, ale teplotu ani iné príznaky nemal, preto lekársku pomoc rodičia dieťaťa nevyhľadali. Detskú pohotovosť vyhľadali až 08. 01. 2022, keď dieťa začalo mať častejšie stolice, ako obvykle.

5.4. Otec popiera správu sekundárnej lekárky MUDr. W., v ktorej uviedla, že dieťa bolo prijaté vo vážnom stave, že bola zjavná ťažká dehydratácia a pokles hmotnosti a že na základe laboratórných výsledkov predpokladá, že maloletý musel mať zdravotné ťažkosti (hnačka, zvracanie) už dlhšie. Uvedená správa je hypotetické a nie celkom jednoznačné tvrdenie. K poklesu hladiny minerálov (Na, Cl) dochádza pri opakovanom zvracaní a hnačkách. Dieťa opakovane zvracalo počas transportu na detskú pohotovosť a počas čakania na príjem, čo trvalo niekoľko hodín. Kým bolo dieťa prijaté, došlo následkom nadmernej straty tekutín k dehydratácii aj k zmenám v laboratórných výsledkoch.

5.5. Otec má za to, že k umiestneniu maloletého W. J. do Centra pre deti a rodiny došlo nedôvodne, na základe nepravdivých tvrdení. Navrhol, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu tak, že návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Y., vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že trvá na dôvodoch podaného návrhu a navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť.

7. Matka maloletého W. J. sa k odvolaniu otca dieťaťa nevyjadřila.

8. Okresná prokuratúra v Y. vstúpila do konania dňa 21. 01. 2022. Prokurátorka okresnej prokuratúry vo vyjadrení zo dňa 16. 02. 2022 k odvolaniu otca uviedla, že neodkladné opatrenie je vecne správne, bolo vydané v súlade so zákonom a prioritne chráni záujem maloletého dieťaťa. Argumenty otca budú predmetom dokazovania v konaní o uložení výchovného opatrenia a potrebný návrh podal navrhovateľ na Okresnom súde Y. dňa 14. 02. 2022.

9. Podľa správy Centra pre deti a rodiny V. zo dňa XX. XX. XXXX, maloletého W. J. prijali so svojej starostlivosťou dňa 31. 01. 2022. Dieťa odo dňa prijatia žije v profesionálnej náhradnej rodine N. J. v K..

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie otca a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

11.1. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11.2. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11.3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosťi toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosťi. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosťi o maloleté dieťa (§§ 360, 366, 367 CMP) je zrejmé, že pri rozhodovaní má prioritu rýchlosť konania a osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov. V konaní o neodkladnom opatrení vo veci maloletého dieťaťa je súd vždy povinný posúdiť, či neodkladnou a dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov (dieťaťa, matky, otca) nad nevyhnutnú mieru, a či táto dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

13. V posudzovanom prípade sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu osobnej náhradnej starostlivosťi maloletého W. J.. Dieťa je v útlom veku, v čase rozhodnutia okresného súdu malo 4 mesiace a doteraz žilo v domácnosti rodičov v obci B.. V starostlivosťi rodičov sú ďalšie tri maloleté deti, I. J., nar. XX. XX. XXXX, V. J., nar. XX. XX. XXXX a V. J., nar. XX. XX. XXXX. T. maloletých detí V. J. pracuje v stavebnej firme ako robotník.

14.1. Okresný súd nariadil neodkladné opatrenie zverením maloletého W. J. do osobnej náhradnej starostlivosťi Centra pre deti a rodiny V., keď vychádzal z tých istých dôvodov, ktoré boli uvedené v návrhu neodkladného opatrenia. Súčasne uviedol, že vo veci samej sa navrhovateľ domáhal výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2, ods. 3 Zákona o rodine.

14.2. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 14. 02. 2022 navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Y. podal vo veci maloletého W. J., nar. XX. XX. XXXX a jeho rodičov na Okresnom súde Y. návrh týkajúci sa výchovných opatrení (č. I. 55).

15.1. Odvolanie otca nebolo dôvodné. Otcovi maloletého W. J. sa dôvody neodkladného opatrenia nepodarilo spochybníť. Otec pripustil, že k zvracaniu a hnačkám dieťaťa dochádzalo aj predtým, ako rodičia vyhľadali detskú pohotovosť, po ktorej nasledovala hospitalizácia dieťaťa. Tvrdenia otca v konfrontácii s lekáorskými správami sú nepresvedčivé. Lekárske správy a vyjadrenia neboli spochybnené inými lekáorskými správami, ale iba laickými tvrdeniami otca. Dôvodom hospitalizácie dieťaťa bola aj zistená hypotrofia (podvýživa). Lekárske správy vyvracajú nepresvedčivé tvrdenia otca, že k zhoršeniu stavu dieťaťa, došlo iba v súvislosti s čakaním na ošetrovanie a akútnymi hnačkami. Hodnovernosť otcových tvrdení spochybňuje aj to, že dieťaťu, ktoré je v útlom veku, neposkytuje osobne sústavnú starostlivosť. Otec je zamestnaný, maloletý W. bol doteraz odkázaný na matku. Navyše otcovstvo dieťaťa bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov až po podaní návrhu na súd, kedy otec predložil rodný list dieťaťa zo dňa 24. 01. 2022. Otec hodnoverným spôsobom nevysvetlil zhoršený zdravotný stav

dieťaťa, podvýživu dieťaťa, zanedbávanie predošlej ambulantnej starostlivosti dieťaťa, pričom matka má väčšiu zodpovednosť za zdravý telesný vývoj dieťaťa, už len z dôvodu, že matka sa o dieťa osobne starala a otec bol zamestnaný.

15.2. Matka má v starostlivosti ďalšie deti, preto by sa dalo predpokladať, že má skúsenosti s osobnou starostlivosťou o dieťa v útľom, dojčenskom veku. Ani hospitalizácia takéhoto dieťaťa sama osebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bol zistený zdravotný stav dieťaťa, z ktorého bolo možné dôvodne usudzovať, že bola zanedbaná sústavná opatera. Bolo zistené, matka zanedbala nielen včasnú návštevu detského lekára, ale aj pravidelné lekárske kontroly dieťaťa. Matka nesprávne vyhodnotila potreby a zdravotný stav dieťaťa. Matka žije s otcom dieťaťa ako druh a družka, nepredložila žiadne vyjadrenie na podporu tvrdení otca ani vyjadrenie, ktorým by potvrdzovala záujem naďalej poskytovať maloletému synovi osobnú starostlivosť. Zo správania matky odvolací súd usudzuje, že sa zatiaľ vyhýba konfrontácii so skutočnosťami, ktoré boli v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčené lekárskymi správami a návrhom kolízneho opatrovníka.

16. Z odvolania otca nevyplýva, že maloleté dieťa W. J. má vytvorené podmienky pre riadnu osobnú starostlivosť v domácnosti svojich rodičov a že dieťa nie je odkázané na cudziu pomoc. Rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia je odôvodnené podľa stavu, ktorý bol správne zistený v čase rozhodnutia okresného súdu. Odvolanie otca preto odvolací súd za danej situácie nepovažoval za dôvodné.

17.1. Neodkladá úprava pomerov v starostlivosti o maloletého W. J. pozostávala z povinnosti Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Y. odovzdať dieťa po ukončení hospitalizácie a v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., kde bude dieťa dočasne, do skončenia konania vo veci samej, v osobnej náhradnej starostlivosti. Centrum pre deti a rodiny V. už súdu oznámilo, že maloletý W. odo dňa prijatia 31. 01. 2022 žije v profesionálnej náhradnej rodine N. J. v K..

17.2. Okresný súd v súvislosti s neodkladným opatrením nerozhodoval o povinnosti každého z rodičov prispievať na výživu dieťaťa úhradami platieb prostredníctvom Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Z. O. v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine.

18. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov potvrdzuje správnosť rozhodnutia okresného súdu, pretože nariadené neodkladné opatrenie je v záujme maloletého dieťaťa na čas do rozhodnutia vo veci samej o návrhu na nariadenie výchovného opatrenia.

19. Proti výrokom, ktorými okresný súd uložil navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým W. J., nar. XX. XX. XXXX (výrok III.) a zamietol návrh neodkladného opatrenia nariadením výchovného opatrenia pobytom dieťaťa v zariadení odbornej diagnostiky, Centre pre deti a rodiny V., ul. W. XXX/X najdlhšie na šesť mesiacov a nariadením výchovného opatrenia uložením povinnosti matke spolupracovať so zariadením alebo s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí (výrok IV.) odvolanie nebolo podané a v tejto časti ostáva rozhodnutie okresného súdu nedotknuté.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Toto uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods.3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).